

SOTKAMON SANOMAT

MARRASKUU 2021/Ilmestymispäivä 3.11.2021

”Hyvä taloudenpito on paras turva toimiville palveluille”

Sotkamon kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja Sami Kilpeläinen pitää kunnan ja koko Kainuun menestymisen lähtökohtana koulutuspaikkojen ohella keskeisenä panostuksia ihmisiin: etätöy mahdollistaa työnteon mistä vain, joten nyt keskiössä ovat ihmisten omat valinnat.

Sotkamon kunnanvaltuuston 3. varapuheenjohtaja **Sami Kilpeläinen vaatii** sekä valtakunnan että maakunnallisen politiikan muutosta kohti tasapainoisempaa taloutta:

-Kuntaa, maakuntaa tai valtiota pitää hoitaa vielä paremmin kuin omaa taloutta. Jos olet yhteisen kassan päällä, vastuuta pitää ottaa. Se näyttää unohtuneen nuorilta päättäjiltä, jotka ovat ottamassa jopa lisää velkaa, sanoo Kilpeläinen.

Kilpeläinen arvostelee kovin

sanoin nuorten poliitikkojen intoa hyväksyä velkaantuminen ns. ”vihreän siirtymän” tai investointien nimissä.

-Euroopassa ei ole nähty näin kovaa inflaatiota koko euroaika-
na vuoden 2002 jälkeen. Inflaatio johtaa rahan arvon alenemiseen ja se iskee erityisen kovasti opiskelijoihin, perhetuilla ja eläkkeillä eläviin. Suurin syy on ilmasto-
toimet ja polttoaineiden verotus, joissa inflaatio on 15 prosenttia. Koronarajoitteiden vapautuessa yhtälö on kestävä, kun pa-

toutunut rakennustarvikkeiden ja ylipäättänsä kulutushyödykkeiden kysyntä kiihtyi rajusti, arvioi Kilpeläinen.

Kainuu tarvitsee lisää nuoria

Valtiotieteiden maisterin opinnoissa kansantaloustiedettä pääaineenaan Helsingin yliopistossa opiskelleen Kilpeläisen mukaan kuntien pitää nyt pitää talouspoliittinen ajatus kirkkana.

-Sotkamon 19,75 prosentin veroäyri on oikea tapa saada ve-

ronmaksukykyistä asukasta lisää kuntaan. Investoinnit on pidettävä maltillisina ja tuottavina, sillä poistojen ja ylläpitokulujen kautta liian kova investointitahti rasisittaa liikaa kuntien taloutta. Kainuun sotenkin suurin ongelma on pitkässä juoksussa kustannusarvion ylittänyt sairaalainvestointi, laskee Kilpeläinen.

Kilpeläisen mukaan vain hyvä talouden pito mahdollistaa pitkässä juoksussa hyvät palvelut.

-Kun on rahaa ja ennen kaikkea tulovirtaa ihmisten verotu-

lojen ja yritysten kautta, niin on mahdollista edelleen kehittää palveluja, uskoo Kilpeläinen.

Kainuu ei Kilpeläisen mukaan ole onnistunut edunvalvonnassa nuorten osalta. Koulutuspaikkoja on julkisen sektorin ja yksityisten alojen tarpeisiin liian vähän.

- Kun on nuoria, on elämää. Opettajankoulutuksen ja lastentarhanopettajien koulutuksen menettäminen olivat todella vahingollisia Kainuulle. Näiden

jatkuu sivulla 3.

Markkinatutkimuksella

- lisää tietoa markkinoiden nykytilanteesta
- selvität kohdemarkkinasi alueellisen kehityksen
- parannat asiakasymmärrystäsi
- tietoa yrityksen asemasta tietyllä markkina-alueella
- avataan asiakkaiden ostokäyttäytymistä
- lisää ymmärrystä asiakkaiden tarpeista

Räätälöimme yritystäsi koskevat erityiskysymykset

SUOMEN
M.A.R.K.K.I.N.A.
TUTKIMUS

Ota yhteyttä

Suomen Markkinatutkimus Oy

puh. 045 763 53728

info@suomenmarkkinatutkimus.fi

Pääkirjoitus

Palvelujen ulkoistamiseen malttia

Suomessa julkisella sektorilla liikkuvat miljardit. Kuntien budjetit ovat kuntien koosta riippuen keskimäärin muutaman miljoonan ja satojen miljoonien välimaastossa. Budjeteista toki puolet siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta.

Näihin veronmaksajilta kerättyihin rahoihin haluavat yhä useammin päästä käiksi myös yksityiset tahot, pahimmillaan ulkomaiset pääomasijoittajat. Viime aikoina uutisissa on puhuttanut yksityiset päiväkodit.

Äskettäin yksityinen päiväkotiketju Touhula ilmoitti, että yt-neuvottelut ovat päättyneet ja lopputuloksena ketju lakkauttaa kymmeniä päiväkotia ympäri Suomen.

Touhulan ilmoitus aiheutti asianomaisissa kunnissa kiireen. Missä lapset hoidetaan jatkossa? Myös perheiden tulee saada tieto mahdollisimman nopeasti.

Jos ei löydy yksityistä päiväkotiyrittäjää jatkamaan toimintaa, on lapset sijoitettava kunnassa jo olemassa oleviin hoitopaikkoihin tai kunnan on otettava toiminta omiin käsiin. Laki kunta lähtee siitä, että kunnan on järjestettävä lapselle päivähoito. Piste.

Touhulan kohdalla lisää vaikeuserointia ainakin osassa kuntia toi se, että päiväkotitoiminta oli eri yhtiön käsissä kuin päiväkotikiinteistöt, jotka ovat ulkomaisen pääomasijoittajan omistuksessa.

Itse toivoisin palvelujen ulkoistamiseen malttia. Mielestäni ei ole realistista kuvitella, että lakisäteisen palvelun tuottamisesta voisi yksityinen taho repiä voittoja, koska kunta pystyy saman palvelun tuottamaan laadukkaasti perheille, ilman murhetta pääomasijoittajien voiton tavoittelusta.

En tarkoita sitä, etteikö yksityistä sektoria tarvita palveluita tuottamaan. Kyllä tarvitaan. Joustava ja ketterä yrittäjä on monella toimialalla lahja. Työpaikat, kasvu ja yhteisöverot ovat yrittäjien ansioita, ja työpaikat lisäävät kunnassa hyvinvointia. Mutta yrittäjien ja kuntapäätäjien tulisi aina tapauskohtaisesti harkita, kannattaako lakisäteinen palvelu ”ulos sortteerata”.

Yrittäjän näkökulmasta kilpailu kunnan kanssa samalla markkinalla voi aiheuttaa kannattamattomuutta ja kunnan näkökulmasta voi tulla tilanne eteen, että ulkoistettu palvelu tulee ilman ennakkovarointusta omaan syliin.

Kangasalalla on ulkoistettu koko kouluruokailu. Tällä manööverillä estettiin 7 miljoonan euron investointi uuteen keskuskeittiöön. No, lapset ovat kuu-lemma tyytyväisiä ruuan laatuun, mutta jos olisin paikallisen MTK:n jäsen, en käsiäni taputtaisi. Kun palvelu ostetaan kaukaa kunnan ulkopuolelta, ei paljon paikallista tuottajaa tueta eikä työllistetä oman alueen keittiöalan ihmisiä. Samalla vähenevät myös paikkakunnan oppilaiden mahdollisuudet työharjoitteluun ja TET-jaksoon. Päätöksillä on monenlaisia vaikutuksia.

Hyvinvointialueella ei kunta voi tarjota ruokapalveluja. Ateriat voi alue ostaa yhtiöltä tai yritykseltä. Tämä aiheuttaa vielä paniikkijarrutuksia osissa kuntia.

Hyvää alkanutta syksyä!

Piia Kattelus-Kilpeläinen

SOTKAMON SANOMAT

Julkaisujankkohta:

Marraskuu 2021

Painomäärä: **10 700 kpl**

Päätoimittaja:

Piia Kattelus-Kilpeläinen

Ulkoasu ja taitto:

Graafinen toimisto Seria

Kannen kuva: **Räätäjärvi**

Sotkamon vaakunan käyttö:

Kuntalain HE:n (286/2014) mukaan ei edellytetä, että ”yksittäinen henkilö tai yhteisö hakisi kunnalta lupaa kunnanvaakunan käyttämiseen omilla verkkosivuiltaan tai toiminnassaan. Kunnalla ei ole myöskään oikeutta puuttua siihen, miten kunnan ulkopuoliset tahot käyttävät kunnan vaakunaa eikä oikeutta kieltää sen käyttöä.”

Sotkamon väkiluku kasvaa ainoana Kainuussa

Sotkamon kunnan strategiset päätökset alentaa kunnallisvero 19,75 prosenttiin ja panostaa nuorten liikutuspalveluihin sekä lisätä kunnan imagoa lapsystävällisenä kuntana ovat tuottaneet tulosta.

Sotkamon väkiluku on ainoan Kainuun kuntana kasvanut viime vuoden lopusta syyskuun loppuun.

Sotkamossa kasvu oli +31 henkeä. Sotkamossa asui syyskuun lopussa 10 332 henkilöä. Viime vuoden lopussa väkiluku oli 10 301.

Sotkamossa on kuolleisuus ollut syntyvyyttä korkeampi alku vuonna. Käytännössä muuttovoiton jatkues- sa nykyistä tahtia, voi Sotkamon net- tomuuttovoitto nousta tänä vuonna

sataan henkeen.

Kajaani menettänyt väkeä

Kajaanis- sa alku vuonna miinusta väestöluvussa oli 61 henkeä. Kajaani- nissa asui syyskuun lopussa 36 508 henkeä.

Viime vuonna Kajaanin väkilu-

Kilpeläisen Juntta

Sotkamossa kaikki hyvin

Sotkamon kunnanvaltuusto käsittelee ensi viikolla vuoden 2022 veroprosent- tit. Samalla käytännössä päätetään vuoden 2023 tuloveroprosentti. Nykyisen 19,75 %-n säilyttäminen on hyvä sekä kuntalaisten kannalta että uusien asuk- kaiden kiinnostuksen herättämisen kannalta.

Suomen työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön mukaan syyskuussa 10,1 prosenttia. Sotkamossa työttömyys oli enää vain 6,2 prosenttia. Työpaik- koja on enemmän kuin sotkamolaisia työikäisiä. Kajaani- sta kuljetaan töissä Sotkamossa. Etätömahdollisuudet eivät tilastoissa näy. Nehän ovat käytännössä rajattomat. Sotkamolla on varaa saada vieläkin lisää asukkaita. Tulevaisuudessa ihmiset päättävät missä työ tehdään. Tilanne on uusi, kun kilpailu käydään ihmisistä eikä enää yksin yritysten sijoittumisesta. Useita asiantuntija- ja palvelutöitä kun voi tehdä mistä vain, kunhan yhteydet pelaa.

Sotkamossa on myös seuraavan kolmen vuoden aikana edessä hurjat inves- toinnit. Kauas ei tulla jäämään 50 miljoonan euron tasosta. Nostokurjet ovat elonmerkki. Mutta vielä tärkeämpi elonmerkki on lapset ja nuoret. Kun kun- nassa on kaiken ikäisiä vauvasta vaariin, on kokemusta ja nuoruuden intoa, hyvä tulee.

Suomen hallitus ottaa joka vuosi velkaa miljardeja. Pääministeri **Marin** ja vih- reiden puheenjohtaja **Ohisalo** jopa selittävät, että velkaa saa ja pitää ottaa ”vihreään siirtymään”. Nuorilta poliitikoilta näyttää puuttuvan ymmärrystä reaali- maailmasta.

Inflaatiota kiihdyttää lähinnä energian hinta ja ilmastomuutosvouhkaami- nen. Suomessa monet yrittäjät riistettiin valtion toimesta 1990-luvun lamas- sa ulkomaisien velkojen takia tai romuttamalla vakuudet. Nyt on sama uhka päällä. Velkaa ei voi ottaa loputtomasti. Eikä varsinkaan valtio. Velan suhteen myös kunnan pitää olla varuillaan. Sote-uudistuksen jälkeen kunnan vuosi- budjetti tippuu 40 miljoonan euron kieppeille, joten liian kovaan investointi- tahtiinkin liittyy riskit.

Sotkamon nykystrategiassa on viisi M:ää, jotka ovat elinkeinoina strategian keskiössä: matkailu, malmi, maa- ja metsätalous sekä marjat. Näissä elin- keinoissa ja niiden ympärille syntyy paljon työtä ja toimelaisuutta sekä ne tarvitsevat ympärilleen monia palveluita, asiakkaita ja yrityksiä. Onko jatkossa elokuva-ala uusi ämmä, siis movies tai syntyykö ympärille laajempi elämyskulttuuri? Mielestäni on myös tärkeä panostaa liikuntaan ja urheiluan myös strategiassa. Niistä Sotkamo tunnetaan ja ne myös luovat elinvoimaa.

Sotkamossa kaikki hyvin. Vai onko? Kainuun sote. On täysin käsittämätön- tä, että maakunnan ainoasta kasvavasta kunnasta edes pohditaan palvelujen alasajoa. Missä kohtaa harkinta petti? Minä en hyväksy palvelujen heikente- mistä terveyden, vanhustenhuollon saati hammashuollon alalla. Kuvitteleeko joku, että perheellisten ihmisten arkeen mahtuu peruspalveluiden haku 40-70 kilometrin päästä, kun perheen arjessa aikatauluja on jo muutenkin.

Lopuksi kannan huolta kansamme maallistumisesta. Emme kai oikeasti ku- vittele, että lämpötilojen muutokset ovat ihmisen käden tekemää? Ei kai nyt sentään. Kirkon ei pidä sekaantua ulkomailta rahoitettujen ääri- liikkeiden tai elokapinan järjestömyysiin. Kirkon tehtävä on julistaa Jumalan sanaa ja Jeesuksen armon sanomaa. Roomalaiskirjeen 12:2 sanoin: ”Älkää mukautuko tämän maailman menoon, vaan muuttukaa, uudistukaa mieleltänne, niin että osaatte arvioida, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mu- kaista ja täydellistä.”

Sami Kilpeläinen

Sotkamon kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja, elinvoimajaoston puheenjohtaja

Sotkamon kunnan ja maa- noelämän tehtävissä. Hän toimi 10 vuotta lobbaamassa Suomessa ja EU:ssa maidontuottajien ja osuus- kuntien etua. Viimeiset 8 vuotta Kilpeläinen on toiminut meije- rialalla hankintajohtajana, joh- toryhmän jäsenenä ja ollut myös kahden tytäryhtiömeijerin toimi- tusjohtajana.

ku pieni 142 hengellä, joten alku vuonna väestön vähenemisen tahti on ollut jonkin verran hitaampaa kuin edellisessä vuonna.

Ristijärvellä toiseksi paras kehitys

Yllättäen Ristijärvi on tänä vuonna pärjännyt Kainuun kuntien välisessä

Kainuu - Väkilukumuutos 2021			
	30.9.2021	31.12.2020	muutos
Hyrnsalmi	2147	2199	-52
Kajaani	36 508	36 567	-61
Kuhmo	7 964	8 042	-82
Paltamo	3 190	3 235	-45
Puolanka	2 459	2 491	-32
Ristijärvi	1 226	1 235	-9
Sotkamo	10 332	10 301	+31
Suomussalmi	7 550	7 594	-44

todetaan ”kunnan investointiraa- min vuosille 2022-2024 tulevan olemaan poikkeuksellisen suuri ja pitämään sisällään paljon uudisra- kentamista.”

”Näin ollen sekä kunnan vel- kaantumisen sekä taseessa tapa- hutvien muutosten tulee olla perus- teltua ja hallittua. Kuluvan vuoden 2021 tilikauden tuloksesta on tu- lossa alijäämäinen, koska Kainuun Soten talousarvio on raskaasti ali- jäämäinen ja palkkaharmonisointi tulee kuntien maksettavaksi myös vuonna 2021.”

Kaivosvero on **Marinin** halli- tuksen budjettiriihen mukaan tu- lossa käyttöön vuonna 2023 ja siitä kunnille tilitetään puolet. Pelkäs- tään Terrafamen louhintamäärät ovat yli 50 prosenttia kaikesta Suo- men louhinnasta.

Jos kaivosvero perustuu lou- hittuun määrään tai sen arvoon, pitäisi Sotkamon kunnan saada merkittävä osa kunnilla suuntau- tuvasta 15 miljoonan euron vuosi- taisesta verosta. Arviot ovat liuku- neet 5 miljoonan euron molemmin puolin Sotkamon kunnalle.

Voimalaitosten kiinteistövero on ainoana maksimissa eli 3,10.

Kiivas investointitahiti

Kunnanjohtaja **Mika Kilpeläisen** Sotkamon kunnanhallitukselle te- kemässä veroprosenttiesityksessä

jatkuu kansisivulta.

toimialojen ohella Kainuuseen pitää saada lisää ammatillista ja korkeakoulutasoista koulutusta, toteaa Kilpeläinen.

Kaiken koulutuksen ei Kilpe- läisen mukaan pidä olla Kajaani- sa.

–Sotkamossa on 5 M:n eli malmien, matkailun, maa- ja met- sätalouden sekä marjojen osaa- minen ja työpaikkoja. Ja lisää on tulossa. Jatkokoulutusta pitää olla myös Sotkamossa, koska se on to- dellisuudessa Kainuun ylivoimai- sesti vetovoimaisin kohde, kehuu Kilpeläinen.

Kilpeläisen mukaan Kajaani hyötty Sotkamosta ja toisinpäin.

vertailussa toiseksi parhaiten.

Ristijärven väkiluku on syyskuun loppuun mennessä laskenut vain yh- deksällä hengellä. Ristijärvellä asui syyskuun lopussa 1226 henkilöä.

Viime vuonna Ristijärven väki- luku laski 37 hengellä. Tämän vu- den tahti on ollut -1 joka kuukausi.

Kuhmossa alle 8000 ihmistä

Kuhmon väkiluku painui syyskuus- sa alle 8000 hengen. Kuhmolaisia oli 7964 henkilöä. Suomussalmella asuu hivenen vähemmän eli 7550 henkilöä.

Kuhmon väkiluku on jatkanut laskua syyskuun aikana. Koko alku vuonna Kuhmon väkiluku on laske- nut 82 henkeä.

Kuhmon väkiluvun lasku on enemmän kuin missään muussa Kai- nuun kunnassa.

Kilpeläinen vertaa sotea 3500- 4000 henkilön yritykseen.

–Ei kukaan järkevä kuvittele, että 4000 ihmisen yrityksessä kaik- ki valta ja päätöksenteko vyöryte- tään ylimpään johtoon. Ei. Yritys jakaa toiminnot sopivan kokoisin yksiköihin ja varmistaa, että jokai- sessa toimipisteessä, Kainuussa ne olisi kunnissa, on vastuullinen johtaja. Edelleen mahdollisimman

Sotkamon kunnanvaltuusto. Kuva Sotkamon kunnan Facebook-sivu

kiin tai Ouluun, patistaa Kilpe- läinen muitakin päättäjiä.

Sote tarvitsee uuden kurssin

Kilpeläinen oli vuosina 2001- 2005 Kainuun sairaanhoito- ja erityishuoltopiiriin tarkastuslau- takunnan varapuheenjohtaja ja 2009-2012 Kainuun maakunta- valtuutettu ja tarkastuslauta- kunnan jäsen.

–Minulla on ollut vuoka, että keskussairaalaalla on päteviä te- kijöitä, mutta hallintokokeilussa keskitettiin päätöksenteko Ka- jaaniin, jolloin kunnissa ja ter- veyskeskuksissa mahdollisuudet palveluun rajoittuivat. Ja olihan 2005-2008 väliporras kasvanut liikaa ja esimiehet ajelivat pa- lavereihin pitkin maakuntia ja vanhuksia siirrettiin pois koti- kunnista vuodeosastoille, kuvaav Kilpeläinen.

–Minulla on ollut vuoka, että keskussairaalaalla on päteviä te- kijöitä, mutta hallintokokeilussa keskitettiin päätöksenteko Ka- jaaniin, jolloin kunnissa ja ter- veyskeskuksissa mahdollisuudet palveluun rajoittuivat. Ja olihan 2005-2008 väliporras kasvanut liikaa ja esimiehet ajelivat pa- lavereihin pitkin maakuntia ja vanhuksia siirrettiin pois koti- kunnista vuodeosastoille, kuvaav Kilpeläinen.

Kilpeläinen oli vuosina 2001- 2005 Kainuun sairaanhoito- ja erityishuoltopiiriin tarkastuslau- takunnan varapuheenjohtaja ja 2009-2012 Kainuun maakunta- valtuutettu ja tarkastuslauta- kunnan jäsen.

–Minulla on ollut vuoka, että keskussairaalaalla on päteviä te- kijöitä, mutta hallintokokeilussa keskitettiin päätöksenteko Ka- jaaniin, jolloin kunnissa ja ter- veyskeskuksissa mahdollisuudet palveluun rajoittuivat. Ja olihan 2005-2008 väliporras kasvanut liikaa ja esimiehet ajelivat pa- lavereihin pitkin maakuntia ja vanhuksia siirrettiin pois koti- kunnista vuodeosastoille, kuvaav Kilpeläinen.

Kilpeläisen mukaan Kajaani hyötty Sotkamosta ja toisinpäin.

Enemmän hyvinvointia.

Palveluja on saatava sosiaali- ja terveyskeskuksista ympäri Kainuuta, ei ainoastaan keskuskaupungissa. Tulevaisuuden sote-keskuksen pitää olla sellainen, että ihminen pääsee helposti avun ääreen yhden luokun periaatteella, oli sitten kyse hammashuollon, sosiaali- tai terveyspalveluista.

Pidetään koko Kainuu mukana!

Sinunkin elämäsi isot asiat päätetään lähellä. Lähde ehdokkaaksi aluevaaleihin, aikaa on 14.12. asti.

Yhteistyötä suomalaisten parhaaksi.

Kristillisdemokraatit
ARVOSTASI POLITTIKKAAL.
www.kd.fi/ehdokkaaksi

KP KANSALAIISPUOLUE
www.kansalaispuolue.net

Soita 050 383 1755

Päätoimittaja

Maaseudun hätä käännettiin vitsiksi

Eteläpohjalainen turvetuottaja Jukka Finni lähetti vihreiden Maria Ohisalolle ja vasemmistoliton Anna Kontulalle puolen miljoonan euron laskun kummallekin "turvetuotannon turvekoneista ja tuotannon alasajosta". Laskun eräpäivä oli 21.10.2021.

Jukka Finni on julkaissut Facebookissa avoimen kirjeen, jossa hän avaa laskujen lähettämisen perusteita: "Te Arvon Edustaja Kontula käänsitte maaseudun hättätilan vitsiksi, olette tehneet liian monelle yrittäjälle epätoivoisen tulevaisuudesta tällä höpönpöpolitiikalla "koulukiusaamisella" Se sattuu!"

Jukka Finnin mukaan äkinäiset ja kunnianhimoiset päätökset turpeen alasajosta aiheuttavat tappiota, masennusta, stressitiloja, unettomia öitä, epävarmuutta, energian hinnan nousua, huoltovarmuuden menetystä, työt-

tömyyttä, monen nuoren kesätyöpaikan katoamista, rahojen syyttämistä ulkomaille sekä syrjäytymistä. Monella yrittäjällä on satojen tuhansien eurojen arvoiset investoinnit kiinni turvetuotantokoneissa ja turvetuotantoalueissa. Kuka korvaa investoinnit?

Suomessa turvetuotannon alasajolla ei pelasteta maailman ilmastoa, mutta turvetuotannon jatkamisella pelastettaisiin valtion talous ja maaseudun työpaikat. Turpeen korvaava tuote ei voi olla

Jukka Finnin mukaan ulkomainen hake. Kuivike- ja kasvuturpeelle ei ole edes mitään korvaavaa luonnonmukaista tuotetta tilalle ja maaseudulle on vaikea luoda turvetuotannon tilalle korvaavaa työtä.

Kansalaisaloite turpeen luokittelemisesta uusituvaksi luonnonvaraksi on luovutettu eduskunnalle. Kansalaisaloitteen tekijät halusivat, että turve on luokiteltava ja

arvioitava uudelleen Suomessa eli uusiutumattomasta uusiutuvaksi luonnonvaraksi vuotuisen kasvun osalta. Aloite keräsi yli 51 000 allekirjoitusta ja sen johdosta on käyty lähetekeskustelu eduskunnassa ja sieltä asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

Pitäähän asia käsitellä uudelleen kansallisesti, koska nyt tilanne on se, että turve luokiteltiin vuonna 2000 uusiutumattomaksi SDP:n Kimmo Kiljusen vastaehdotuksesta vihreiden Tuija Braxin kannattamana. Äänet menivät tasan 12-12 yhden suuren valiokunnan jäsenistä äänestäessä tyhjää. Asia ratkaistiin tasan menneen äänestyksen takia arpomalla ja eduskunnan päätöksenä tuli, että turve on uusiutumattomaa energiaa.

Suomen tulisi lisäksi ajaa EU:ssa kantaa, että turve on uusiutuvaa, jonka jälkeen pystyisimme käyttämään tietyn määrän turvetta sekä energiaturpeena että korkeamman jalostusasteen tuotteina.

Aktiivihiili tuotteista on saatu hyviä

kokemuksia. Turvetta voitaisiin käyttää myös maanparannusaineena, koska turpeessa yhdistyvät monet hyvät ominaisuudet; turpeen sisältämällä biologisesti aktiivisilla aineilla on myönteinen vaikutus kasvien kasvuun. Savi- ja hiekkamailla se parantaa maan fyysikaalisia ominaisuuksia. Etenkin kuivina kesinä turvepelot ovat oivallisia, koska turve pidättää ravinteet ja veden kasvin käyttöön.

Turpeesta jalostettavaa aktiivihiiltä sen sijaan voidaan käyttää juoma- ja jätteiden puhdistuksessa sekä ilman, kaasujen ja erilaisten elintarvikkeiden puhdistuksessa. Suomessa tulisikin panostaa turpeen jatkojalostukseen ja tähdätä kansainväliseen vientiin.

Piia Kattelus-Kilpeläinen

Miksi ruokaketju toimii Euroopassa Suomea paremmin?

Suomessa ruokaketjun toiminnan sopeutuminen avoimiin EU-markkinoihin on ollut epäsymmetristä. Kun Euroopassa kustannukset nousevat ja tuottajahinnat reagoivat lyhyellä viipeellä muutoksiin, ei Suomessa olla vielä edes lähtökuopissa. EU-hinnat ovat helposti jo laskussa, kun Suomessa sopimukset ovat katkolla. Miksi?

Lähestyn asiaa historian kautta. Toimin EU:n tuottaja- ja osuuskuntajärjestö COPA-COGECA:n suurimman toimialasektorin maidon ja maitotuotteiden -ryhmän jäsenenä ja viimeiset vuodet sen varapuheenjohtajana vuosina 2003-2013. Tällöin tutustuin EU:n maatalouspolitiikan voimassa olevan tukiudistuksen valmisteluun ja Brysselin lisäksi neuvottelin mm. Ranskassa, Saksassa ja silloin vielä Isossa-Britanniassa, kuinka maitoalaa tulisi kehittää maatalousuudistuksessa suurimman tuotannonalana. Ja tehtiinpä savusaunadiplomatiaa myös Suomessa.

Vuoden 2008-2009 maitopakettisa

ranskalaiset ajoivat läpi merkittävän uudistuksen maitoalan toimialaorganisaatioista ja Keski-Euroopassa osuuskuntia korvaavista tuottajaorganisaatioista.

Ranskassa jo Jacques Chiracin maatalousministeriajoilta vuodelta 1973 on ollut käytössä toimialaorganisaatiot. Chirac oli sanonut, että hän ei halua ottaa joka päivä kymmenien eri alueiden ja kymmenien eri sekto-

reiden edustajia vastaan. Ensin tuottajat. Seuraavana päivä teollisuus. Ja sitten kauppa ja kenties kuluttajat.

Chirac vaati, että tuottajien ja vähintään teollisuuden on löydettävä yhteinen näkemys, mitä markkinoilta ja poliitikalta halutaan. Organisaatioihin sai liittyä myös kauppa. Tämä malli loi yhteisen rintaman Ranskaan, jossa viinit olivat ylijäämätuotteita ja pilkkahintaan myytä-

viä tuotteita. Yhdessä päätettiin, että viimeistä tehdään brändituotteita ja viedään ne ulkomaille. Ja loppu onkin historiaa. Alan edustajat tulivat tapaamaan ministeriä ensimmäiseen yhdellä mielipiteellä. Muuten tapamista ei tainnut herua.

Suomessa on voimassa nyt sama EU-lainsäädäntö kuin Ranskassa. Ollut jo yli kymmenen vuotta. Toimialaorganisaatiot saavat keskustella kilpailulainin puitteissa tulevasta markkinoista ja markkinan muista ominaisuuksista. Hinnoista eikä määristä saa puhua saati sopia.

Pro Luomu on Suomessa eräänlainen toimialaorganisaatio. Siellä tehdään koko ketjun osalta yhteistä markkinatutkimusta tulevasta tarpeista.

Olisiko muilla toimialoilla edellytyksiä vastaavaan? Ongelmana on, että usein pöytiin on kutsuttu myös niitä tahoja, jotka eivät markkinasta oikein tunnu olevan riittävästi sisällä. Suomesta puuttuu reaaliaikainen tilojen kustannuksia raportoiva puo-

lueton toimielin. Alalla ei ole ollut ehkä valmiutta riittävästi miettiä yhteisiä sääntöjä sopimuskauden sisällä tapahtuviin merkittäviin markkinaudistuksiin.

Osalla toimialoista markkina toimii paremmin, osalla on vielä enemmän matkaa. Ympäristö- ja lainsäädäntöpaineet ylikuumentuneen ilmastokeskustelun takia edellyttäisivät lisääntyvää keskustelua. Onko siihen tahtoa?

Sami Kilpeläinen

agronomi MMM, VT
EU:n tuottaja- ja osuuskuntajärjestön maitoryhmän jäsen sekä varapuheenjohtaja 2003-2013

Vieraskolumni

Turve, kielletty ja kiistelty rikkautemme

Suomen pinta-alasta on 30 prosenttia suota. Voidaan sanoa, että Suomen suot ovat entisiä järviä ja järvet tulevia soita. Lähes kaikki järvemme ovat nimittäin edellisen jääkauden soihin painamia matalia "lätäköitä". Kun jääkausi väistyy, alkavat virtavedet viedä ravinteita näin muodostuneille järville ja soistaa niitä uudelleen, kunnes seuraava jääkausi tekee niistä jälleen järviä jne. Tämä on tapahtunut jo tuhansia kertoja maapallon historiassa. Suo eli turve on siis kiistatta uusiutuvaa.

Vuosituhanen vaihteessa EU oli valmis hyväksymään turpeen uusiutuvaksi energialähteeksi sen

vuotuisen kasvun osalta. Asialle tarvittiin Suomen eduskunnan päätös ja sitä käsiteltiin Suuressa Valiokunnassa 5.12.2000. Asiasta vallitsi kuitenkin erimielisyyttä ja Kimmo Kiljunen (sdp) teki vastaehdotuksen, että turve on uusiutumaton energialähde. Tätä ehdotusta kannatti Tuija Brax (vihr) ja asiasta päädyttiin äänestämään. Äänät menivät tasan 12-12 yhden valiokunnan jäsenistä äänestäessä tyhjää. Asia ratkaistiin tasan menneen äänestyksen takia arpomalla. Kolikko kellahti niin päin, että eduskunnan päätökseksi tuli että turve on uusiutumattomaa energiaa.

Sillä on suuri merkitys, onko jokin

energiälähde määritelty uusiutuvaksi vai uusiutumattomaksi. Jos kolikko arpajaisissa olisi kellahtanut toisin päin, kohdeltaisi turvetta puun tavoin energiaverosta ja todennäköisesti päästökaupankin kuluista vapaana uusiutuvana energialähteenä. Nyt turve on samassa kategoriassa uusiutumattomien kivihiilen, öljyn ja maakaasun kanssa.

Turve sinnitteli kuitenkin edelleen varteenotettavana voimalaitosten energialähteenä, kunnes hallitus vuosi sitten lopetti sen rimpuilun kaksinkertaistamalla päätöksellään turpeen energiaveron. Se oli kuolinnisku turpeen energiakäytölle. Voimalaitokset eivät voineet korkeiden

kustannusten takia käyttää enää kotimaista turvetta, vaan alkoivat hankkia poltettavaa muualta. Näin alkoi tuhansien puu- ja turverekojen ralli rajan takaa Venäjältä. On surkukupaisaa kuunnella ministerien vakuuttelua, että turpeen käyttöä ei ole kielletty. Ei olekaan, mutta sen käyttö on tehty omien poliittikojemme päätöksillä mahdottomaksi.

Suomen käyttämästä energiasta vain 30 prosenttia on kotimaista ja loput tuodaan muualta. Jos turpeen käyttö energiana loppuu, putoaa kotimaisuusaste 25:een prosenttiin. Mikä voisi olla Suomelle tärkeämpää kuin oma energian ja ruuan tuotanto? Jos energiaturpeen käyttö loppuu, loppuu taloudellisesti lähes mahdottomana tuottaa turvetta

Kansalaisaloitteen luovutti Tapio Salminen ja aloitteen vastaanotti eduskunnan puolesta istuntoyksikön päällikkö Antti Linna. Kuva: Eduskunta

muuhunkaan käyttöön, kuten kotieläinten kuivikkeeksi tai vihannesten ja kasvien kasvualustaksi.

Suomella on turpeessa lähes yhtä paljon varallisuutta kuin Norjalla öljyssä. Turve lisääntyy vuositain noin neljä kertaa enemmän kuin sitä käytetään, eli vuotuisen kasvun hyödyntämisellä voisi Suomi vaurastua turvepääomaan kajoamatta.

Kansalaisaloite "Turve on määriteltävä uusiutuvaksi luonnonvaraksi" on tehty siksi, että saataisi muutettua yli kahdenkymmenen vuoden takainen arpajaispäätös, jolla turve luokiteltiin uusiutumattomaksi. Kansalaisaloite keräsi vaadittavat yli 50 000 kannattajaa ja on edennyt 14.10 pidetyn eduskunnan lähetekeskustelun jälkeen talousvaliokuntaan, joka nyt on saanut tehtäväkseen pohtia onko turve uusiutuvaa vai ei. Valiokunnassa on seitsemäntoista jäsentä. Nel-

jä sdp:stä, kolme kokoomuksesta, perussuomalaisista ja keskustasta, kaksi vihreistä, yksi rkp:stä ja yksi vasemmistolitoista.

Poliittisilla ideologioilla ei pitäisi olla mitään tekemistä tämän asian kanssa, mutta tälläkään kerralla ei voi luottaa siihen että järki voittaisi. Sekin tuntui jo joltain, että aloite pääsisi edes uudestaan arpajaisiin. Jospa se kolikko tällä kertaa tietäisi asian paremmin kuin asioistamme päättävät poliitikot.

Tapio Salminen
yksi kansalaisaloitteen
vastuhenkilöistä

Naudanlihan ja maidon kulutus viime vuoden tasolla

Suomalaiset ovat kuluttaneet viimeisen tilastoidun kolmen kuukauden jokseenkin saman verran maitotuotteita ja naudanlihaa kuin vuotta aiemmin.

Muutos on merkittävä, sillä vielä ennen koronapandemian puhkeamista molempien tuotteiden kulutus laski vuositain useilla prosenttiyksiköillä.

Broilerinlihan suosio pysyy edelleen ja touko-heinäkuussa broilerin kulutus kasvoi +5,5 prosenttia. Tiedot käyvät ilmi kotieläinbarometristä.

Nauta ennallaan

Naudanlihan kulutus oli touko-heinäkuussa täsmälleen saman verran kuin vuotta aiemmin. Suomalaiset söivät tuona aikana naudanlihaa 24

miljoonaa kiloa.

Eniten kului sianlihaa, jota suomalaiset söivät samana aikana 40 miljoonaa kiloa. Broileria kului jo 37 miljoonaa kiloa.

Maitotuotteissa vuosittaista vaihtelua

Maitotuotteiden kysyntä vaihtelee merkittävästi tuoteryhmän sisällä. Alku vuonna juotavien maitojen kulutus oli lähes viime vuoden tasolla, mutta lämmin alku kesä tiputti maidot tänä vuonna -1,5 prosentin laskuun.

Vuositasolla suomalaiset joivat viime vuonna noin 101 litraa maitoa henkeä kohden. Tänä vuonna ollaan kiikun kaakon ylittyykö 100 litran raja, koska ensimmäiset seitsemän kuukautta kulutus on -0,6 prosenttia

viime vuoteen.

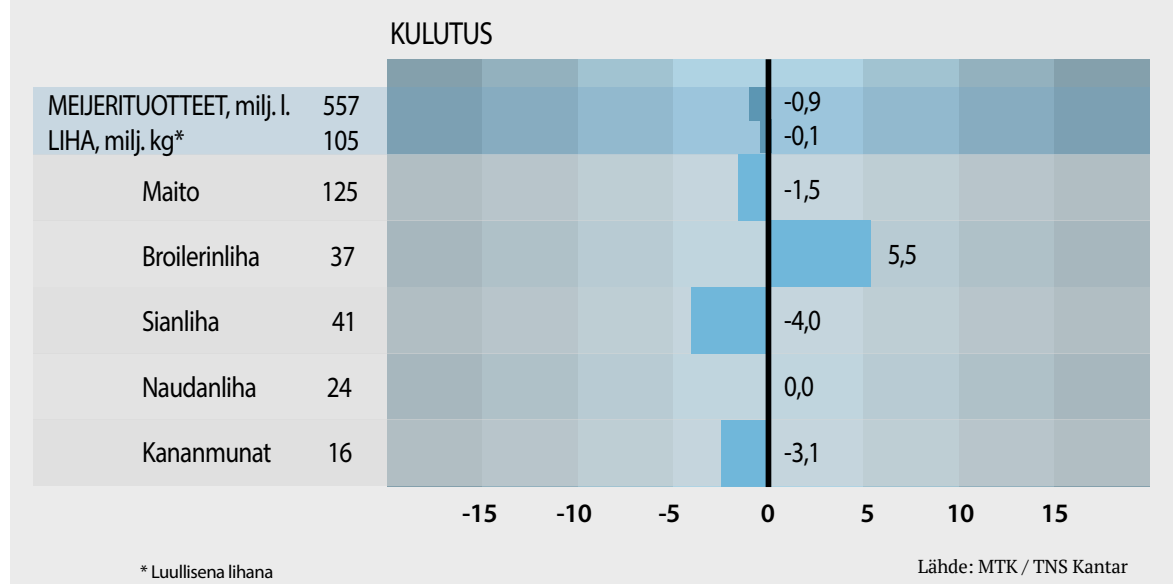
Kerman kulutus on jälleen nousussa. Ruoanvalmistustuotteet ja jäätelön kulutus kiihdyttävät kerman kulutusta. Myös muihin tuoretuotteisiin lukeutuvat maistetut rahat ovat tänä vuonna olleet hivenen kasvussa.

Munien kulutus laskenut

Kananmunien kulutus on ollut tänä vuonna -4,4 prosenttia laskussa. Touko-heinäkuussa lasku pieneni -3,1 prosenttiin. Myös jäätelön valmistus lisää kananmunan menekkiä.

Vuositasolla suomalaisia kuluetaan Suomessa noin 65 miljoonaa kiloa. Se tarkoittaa, että jokainen suomalainen syö vuodessa noin 12 kiloa kananmunia.

Kotieläinbarometri TOUKO-HEINÄKUUKU 2021

Hiukan tarkemmat ja paremman työn tekijät metsään.

Taimikko tarvitsee tilaa kasvaa ja sitoa hiiltä. Meillä on vielä 10 miestä vailla metsätyötä.

Tilaa nyt, teemme työt syksyllä tai ensi keväänä.

HIUKKA

Antti Kela | p. 050-549 0666 | www.hiukka.com

HOTELLI Tulikettu

Perinteinen ja edullinen Sotkamon keskustassa

- 82 huonetta -
- saunat, kuntosali ja allas -
- kokoustilat ja buffet -
- 400 ravintolapaikkaa -

KEKRI JAMIT 6.11

Pyydä tarjous!

Yhteystiedot:
Osoite: Tervatie 3, 88600 Sotkamo, Finland
Puhelin: 08-666 0611
Sähköposti: myynti@tulikettu.fi
WWW.TULIKETTU.FI

Kajaanin ja soten palkkiot karanneet

	MUUTOSJOHTAJAT	SOTE:n PUHEENJOHTAJAT	KAUPUNGINHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAT
KAINUU VÄKILUKU: 71 680 KUNTIA: 8	 9000€/kk 112 500€/v Timo V. Korhonen KESK. agrologi	 2500€/kk 30 000€/v Paavo Oikarinen KESK. nuohooja	KAJAANI 2000€/kk 24 000€/v Teuvo Hatva KESK. agrologi, HTM
ETELÄ-POHJANMAA VÄKILUKU: 192 150 KUNTIA: 18	 7700€/kk 96 250€/v Tanja Penninkangas YTM	 500€/kk 6000€/v Lasse Hautala KESK. erityisavustaja	SEINÄJOKI 583€/kk 7000€/v Paula Risikko KOK. TtT
ETELÄ- JA ITÄ-SAVO VÄKILUKU: 132 702 KUNTIA: 12	 9000€/kk 112 500€/v Sami Sipilä KTM	 500€/kk 6000€/v Pekka Nousiainen KESK. kunnanjohtaja	SAVONLINNA 320€/kk 3840€/v Anna-Kristiina Mikkonen SDP. YTM

Luottamushenkilöiden saamat palkkiosat ovat ryöpsähtäneet tällä vaalikaudella.

Kainuussa väkiluku on reilut 70 000 asukasta. Kainuun soten hallituksen puheenjohtajalle juoksettiin ylimääräisenä asiana sote-valtuuston kokoukseen 2500 euron kuukausipalkkio syyskuun kokoukseen puolipäiväisestä tehtävästä. Pöytäkirjassa vielä kokoukset palkkiot.

Vuosiansiot ovat siis 30 000 euroa ristijärveläiselle, nuohooja **Paavo Oikariselle** (kesk.), joka toimii hallituksen puheenjohtajana. Jokaisesta kokouksesta puheenjohtajalle Kainuussa kertyy vielä kokouspalkkioita vähintään 225 euroa per kokous. Vielä viisi vuotta sitten palkkio oli vain

135 euroa. Tuolloin hallituksen puheenjohtajana toimi hyrynsalmelainen **Tapani Kempainen** (kesk.).

Muulla maltili pysynyt

Etelä-Pohjanmaan asukasluvu on lähes 190 000. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallituksen puheenjohtajana aloitti ex-kansanedustaja **Lasse Hautala** (kesk.), joka saa vuosikorvausta 6000 euroa. Kokouspalkkiot ovat samalla tasolla kuin kolme kertaa väkiluvultaan pienemmässä Kainuussa. Hautala saa jokaisesta kokouksesta puheenjohtajana siten 225 euroa.

Esimerkiksi noin 140 000 asukkaan Etelä-Savo jakautuu vielä kahteen sairaanhoitopiiriin. Itä-

Savossa 40 000 asukkaan Sosteria johtaa niin ikään ex-kansanedustaja ja ex-kunnanjohtaja **Pekka Nousiainen** (kesk.), joka myös nettoa saman 6000 euroa vuodessa kuin Etelä-Pohjanmaan Hautala.

Kainuun Oikarinen on siis aivan omissa sfääreissään.

Kajaanissa palkkiot karanneet

Kajaani uudisti hallintosäännön juuri ennen vaaleja. Vaalien jälkeen 36 500 asukkaan Kajaanin kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Teuvo Hatva**, niin ikään keskustalainen, nettoa joka kuukausi 2000 euroa eli vuodessa 24 000 euroa. Kokouksista maksetaan palkkiota puheenjohtajalle lisäksi

120 euroa.

Hatvalle on määritelty Oikarisen tapaan puolipäiväinen luottamustehtävä.

Etelä-Pohjanmaalla on pysynyt maltili eikä palkkioita ole nostettu. Esimerkiksi Seinäjoen yli 64 000 asukkaan kaupungissa koronapandemian alkaessa luottamushenkilöpalkkioita jopa pienennettiin 20 prosentilla tilapäisesti.

Seinäjoella kansanedustaja **Paula Risikko** (kok.) saa 7000 euroa vuosipalkkiota johtaessaan melkein tuplakokoista kaupunkia. Seinäjoella naisen euro Kajaaniin nähden on vain 29 senttiä.

Savonlinnan kaupunginhallitusta johtaa **Anna-Kristiina Mikkonen** (sdp.). Asukasluvultaan 35 000 kokoinen kaupunki on melkein Kajaanin kokoinen, mutta hallituksen puheenjohtajan vuosiansio on vain 3840 euroa vuodessa.

Mikkosen euro on vain 16 senttiä Kajaanin Hatvaan nähden.

Muutosjohtajat kovilla palkoilla

Kainuun valmistelutoimielin

VATE:n valmistelujohtajaksi valittu **Timo V. Korhosen** valinnasta tehtiin oikaisuvaatimus. VATE ei oikaisua hyväksynyt vaan hylkäsi oikaisuvaatteen ja vieläpä kaiken kukkuraksi muutti aikaisempia pöytäkirjojaan lisäten niihin hakijajätöjä.

Korhosen valinta ei ole vielä lainvoimainen, vaan siitä voi tehdä edelleen hallintovalituksen.

Ex-kansanedustaja Korhonen (kesk.) on oikeutettu 3000 euron kansanedustajan eläkkeeseen ja päälle voi nostaa nyt 9000 euron kuukausipalkan VATE:n valmistelujohtajana.

Korhosella ei ole tehtävään vaadittavaa koulutustasoa eikä -kokemusta. Sen sijaan Etelä-Pohjanmaalla on sekä koulutukseltaan että työkokemukseltaan päteviä valmistelujohtajia **Tanja Penninkangas**.

Penninkankaan palkka on 7700 euroa kuukaudessa. Penninkankaan euro on vain 85 senttiä Korhosen ja runsaan 140 000 asukkaan Etelä-Savon muutosjohtaja **Sami Sipilään** nähden.

Hiukan stadionilla työt etenevät ja rantarakennus on purettu

Sotkamon keskustassa Hiukan pesäpallokatsomon uudistaminen on edistynyt vauhdilla ja myös rannassa oleva huoltorakennus on saatu purettu.

Hiukassa on nyt avaraa. Hapsojärvi näkyy nyt puretun huoltorakennuksen raunoiden takaa.

Katsomorakenteita rakennetaan kovaa vauhtia.

savat yhteensä 3,16 miljoonaa euroa. Rantarakennukseen saadaan myös EU:n maaseuturahastosta.

Kainuun ELY-keskuksen myöntämä avustus on 628 752 euroa Sotkamon kunnalle rantarakennukseen yleishyödyllisenä investointina.

Rantarakennus kilpailutettiin yhdessä pesäpallokatsomon uudistamisen kanssa ja sen hyväksytyt kustannusarvio on 644 480 euroa.

Katsomon kustannukset muodostuvat 2 643 220 euron katsomon rakentamiskustannuksesta sekä sähkötyöhön käytettävästä 259 000 euron kustannuksista sekä 259 890 euron LVI-kustannuksista.

Rantarakennuksen ja katsomon rakentaa Rakennusliike Halonen Oy, sähkötyöstä vastaa Sotkamon Sähkötyö ja LVI-töistä vastaa LVI-Aitta Oy.

Ympäristö- ja tekninen lautakunta teki päätökset urakoitsijoista kilpailutuksen perusteella edellisen valtuustokauden lopulla huhtikuussa.

Tuliketussa jammaillaan kekrinä

Tulikettu oli 199-luvun lopulla yksi suosituimpia myöhäisillan menopaikkoja. Musiikkia ja jameja on tiedossa lauantaina.

Pyhäinpäivä eli sotkamolaisittain kekrei on perinteikäs juhla, jolla Sotkamon vanhan kansan mukaan oli kirkkovuodessa varsin iso merkitys.

Kekristä muodostui 1800-luvulla myös palvelusväen läksiäisjuhla, jonka jälkeen heillä oli kaksi viikkoa vapaata ennen uuteen taloon siirtymistä. Kekrinä alkoi palveluväen vapaaviikko. Kun talossa oli syöty, juotu ja juhlittu, saivat piit ja rengit lähteä vierailemaan kotiseudulleen.

Pyhäinpäivä eli sotkamolaisittain kekrei on perinteikäs juhla, jolla Sotkamon vanhan kansan mukaan oli kirkkovuodessa varsin iso merkitys.

Kekristä muodostui 1800-luvulla myös palvelusväen läksiäisjuhla, jonka jälkeen heillä oli kaksi viikkoa vapaata ennen uuteen taloon siirtymistä. Kekrinä alkoi palveluväen vapaaviikko. Kun talossa oli syöty, juotu ja juhlittu, saivat piit ja rengit lähteä vierailemaan kotiseudulleen.

Kainuulaiset musikit kokoontuvat tapahtumassa jammailemaan. Mukana on mm. kansanedustaja **Tuomas Kettunen**, joka on tuttu myös trumpetin äärestä.

Lauantaina musikit kokoontuvat

Sotkamolainen **Olli Pautola** on järjestämässä Hotelli Tulikettuun tulevana lauantaina eli kekrinä Muiston jamiit -konserttitapahtuman.

Tapahtuma alkaa klo lauantaina 6.11. klo 21 ja päättyy sunnuntain puolella yöllä klo 01.00.

Kainuulaiset musikit kokoontuvat tapahtumassa jammailemaan. Mukana on mm. kansanedustaja **Tuomas Kettunen**, joka on tuttu myös trumpetin äärestä.

Vieraskolumni

Kotimaisen energian kunnianpalautus

Viime viikolla Venäjä ilmoitti rajoittavansa Suomeen tulevia raakapuun kuljetuksia Saimaan kanavassa, kun kanavan tullipiste suljetaan jo marraskuun alusta lukien. Muutoksia puukuljetukseen tulee myös maaliikenteessä, kun 4 maantien ylityspaikan ja 1 rautatien ylityspaikan puukuljetukset loppuvat. Isompi ongelma on ensi vuoden alussa, kun koko Venäjän puuntuonnin uudet säännöt tulevat voimaan.

Olkon Venäjältä tulevan puutavaran tilanne mikä tahansa, on Suomessa otettava vihdoin

ja viimein vakavasti huomioon kotimaisen metsäteollisuuden vaikea tilanne. Samoin kotimainen energiantuotanto on tietoisilla päätöksillä ajettu kriisiin partaalle. Molemmat kaipaavat nopeaa suunnan muutosta, jos meinataan hyvinvointivaltiota ylläpitää.

Suomen metsissä riittää hakattavaa metsäteollisuudelle, jos vaan sitä itse haluamme. Samalla hoidetaan myös kotimaisen enermeidän todellinen hiilinielu. Jotta metsäteollisuus saisi puuhuollon toimimaan jatkossakin,

on kotimaisen ainespuun polttaminen energiaksi opetettava heti. Näinhän lukee myös hallitusohjelmassa, vaikka se on tässä ilmastohumpassa ajat sitten unohdettu. Kotimaisen energiatuotteen käytön loppuminen on johtanut pelättyyn tulokseen; arvovuota poltetaan surutta kasvavien määriä. Ja kukaan ei tunnusta huolestuvan tilanteesta paitsi **Björn Wahlroos**, joka on varoitellut metsäteollisuuden vaarallisesta kehityksestä Suomessa. Tällä menolla tehtäviä suljetaan ja niistä päätöksistä ei meillä ole valituskoetta.

Jotta arvovuon polttaminen lopputsi, on kotimaisen energian tilanne pelastettava heti. Turpeen ja energiapuun yhteiskäyttöä pitää palauttaa kunniaan, vaikka EU-neuvottelujen kautta. Sitä vaatii jo ilmastopolitiikkakin, kun energian rahtaaminen pitkistä matkoista pilaa sekä ilmastoa että meidän tieverkkoamme. Myös kotimaisen huoltovarmuuden turvaaminen pitää hoitaa. Turvekalustoa ei saa tuhota tässä ilmastohuimassa. Venäjän puun tuontirajoitukset ovat meille hyvä muistutus vaarallisesta tilanteesta, jonka olemme itse aiheuttaneet. Leikkimisen aika on nyt ohi.

Hannu Hoskonen, kansanedustaja, Ilomantsi

SAMI KILPELÄINEN

AGRONOMI, VALTIOTIETEIDEN MAISTERI, HANKINTAJOHTAJA, KUNNANVALT. III VPJ.

- Sotkamon pankkipalvelujen puolesta.
- Palvelumaksuja pienennettävä, erityisesti pienituloisilta ja yhdistyksiltä.
- Hankintajohtajana ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajana syntynyt vankka kokemus talous- ja rahoitusasioista
- maa- ja metsätalallinen

OP Kainuu

Osuuspankin edustajiston vaalit 2021

72

"Lupaani olla aina rohkea ja luja sekä puolustaa niitä, joiden ääni ei kuulu."

Sotkamossa tehdään energia- ja elintarvikeketjun ympäristölaskentaa

EnvitecTuotto Maatilan Voitto

Laskentapalvelu maatilasi tulevaisuuden suunnitteluun

Harva sotkamolainen tietää, että kunnasta löytyy yksi Suomen elintarvike- ja energia-alan johtavista hiilijalanjälki- ja muuta ympäristölaskentaa tekevän yhtiön päätoimipiste.

-Envitecpolis Oy tuottaa laskettua tietoa ja asiantuntijapalveluita ruokaketjun vastuullisuusjohtamisen strategisen suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Asiakkaitamme ovat siis ruokaketjun toimijat eli maatilat, elintarviketeollisuus, ruokapalvelutoimijat sekä biohajoavan jätteen käsittelijät, kertoo Envitecpolisin toimitusjohtaja sotkamolainen **Mika Arffman**.

Envitecpolis työllistää yhteensä 15 henkeä. Sotkamon lisäksi yrityksellä on työntekijöitä yhdeksällä eri paikkakunnalla.

Hiililaskentaa ruokaketjuun ja mautiloille

Envitecpolis auttaa ruokaketjun toimijoita vastuullisuuden vahvistamisessa. Askeleet kohti tavoitteita edellyttävät nykytilanteen tuntemista. Siihen auttaa asiakkaan omasta toiminnasta ponnistava laskettu tieto.

Vastuullisuus on osa koko ruokaketjun toimintaa. On tärkeä muistaa, että vastuullisuuteen kuuluu ympäristövuorokauden lisäksi myös taloudellinen ja so-

Envitecpolisin toimitusjohtaja Mika Arffman ja johtava asiantuntija Senja Arffman asuvat ja työskentelevät Sotkamossa.

siaalinen vastuu. Viime vuosina ruokaketjussa on keskiössä ollut ympäristövastuu ja siihen liittyvät tavoitteet.

- Jotta voidaan löytää keinot tavoitteisiin, on tiedettävä, missä ollaan nyt. Se edellyttää laskentaa ruokaketjun eri vaiheissa, sanoo Envitecpolis Oy:n johtava asiantuntija **Senja Arffman**.

Talouselaskenta tärkeää

Yritys tekee hiilijalanjälki- ja muuta ympäristölaskentaa, biokaasu- ja aurinkoinvestointien kannattavuuslaskentaa sekä asiantuntijaneuvontaa ja logistiikkamallinnuksia.

Nämä kaikki voidaan yhdistää talouselaskentaan. Tällöin löydetään toimenpiteet, jotka kantavat myös taloudellisesti, ja joiden avulla saa-

daan merkittävimmät vaikutukset käytettävissä olevilla resursseilla.

-Päätöksenteon tueksi voimme tehdä simulointimallinnuksia, jolloin näemme toimenpiteen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset etukäteen, Senja Arffman lisää.

Palveluita mautiloille

Envitecpolis tarjoaa palveluitaan mautiloille, elintarviketeollisuuteen sekä biohajoavan jätteen käsittelijöille.

- Vahvuutemme on, että tunnemme koko ruokaketjun toiminnan. Toimimme päivittäin viljelijöiden kanssa, mutta yhtä lailla teemme töitä elintarviketeollisuuden kanssa. Ruoantuotannon sivuvirtojen ja jätteiden käsittely ovat meillä myös hallussa. Näin pystymme tekemään tarkastelut kokonaisvaltaisesti, kerralla koko tuotantoketjuun, Senja Arffman kertoo.

Envitecpolisin visio on maailman vastuullisin ruokaketju. Se ei kuitenkaan tarkoita asiakkaan näkemysten unohtamista.

- Yrityksemme palvelut ovat syntyneet asiakkaidemme tarpeista. Palveluissamme perustana ovat asiakkaan omat tarpeet, toiminta ja tunnusluvut, jolloin ne antavat hyvän selkänöjan isoihinkin päätöksiin.

Mautiloilla on vielä ensi vuonna mahdollista hyödyntää EU:n Neuvo2020-rahoitusta, jossa osa laskelmista on tiloille käytännössä saatavissa pelkällä alv-kustannuksella. Tukea voivat saada kaiken kokoiset maatilat.

envitecpolis

Maatilan palvelut

ENVITECBIOKAASU

Palvelua biokaasulaitoksen kannattavuuden laskentaan, investoinnin suunnitteluun ja toteutukseen.

Ota yhteyttä, niin kerron lisää:

Hannu Karhunen

p. 040 742 5738

hannu.karhunen@envitecpolis.fi

Lue lisää:

envitecpolis.fi/palvelut

ENVITECTUOTTO

Maatilan Voitto

Laskentapalvelu tilan tulevaisuuden suunnitteluun. Laskentaa tilan omilla luvuilla ja työvaiheilla. Näet miten tilasi tulot ja kustannukset jakautuvat eri toimintoihin.

Maatilan hiililaskenta

Selvitämme maatilasi toimintaan perustuvan yksilöllisen hiilijalanjäljen

ENVITECAURINKO

Maatilan startti

Selvitämme maatilasi tarpeisiin sopivimman aurinkosähköratkaisun kokoluokan ja kannattavuuden.

